

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader onderzoek Raadhuisstraat 52, Oosthuizen

projectnummer: 805.05.50.00.00.00

Onderwerp: Resultaten nader onderzoek Raadhuisstraat 52 in Oosthuizen

Datum: 01-11-2021

Kader

In verband met het voornemen om de huidige woning te slopen en nieuwe woningen te bouwen aan de Raadhuisstraat 52 in Oosthuizen, wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is in februari 2021 een beknopte natuurtoets uitgevoerd¹. Uit de natuurtoets komt naar voren dat in de te renoveren bebouwing binnen het plangebied mogelijk jaar- rond beschermde nest- of verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen aanwezig zijn. Verder zijn in het bosje ten zuiden van het gebouw mogelijk jaar- rond beschermde nest- en verblijf- plaatsen van ransuil, boomvalk en kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) aanwezig. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat binnen het plangebied jaar- rond beschermde nest- of verblijf- plaatsen van bovengenoemde soorten aanwezig zijn, is in 2021 nader onderzoek uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw, vleermuizen, ransuil, boomvalk en kleine marterachtigen.

Nader onderzoek huismus

METHODE

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdo- cument van Huismus (BIJ12, 2017)². Het plangebied is op 1 april en 14 mei 2021 in de ochtend onder- zocht op aanwezigheid van huismussen, die al dan niet nestindicerend gedrag vertoonden (zoals huismussen met nestmateriaal en zingende mannetjes). Het onderzoek is uitgevoerd door één per- soon (ecoloog, broedvogelkundige). De omstandigheden tijdens de bezoeken staan beschreven in tabel 1.

¹ BügelHajema adviseurs (18-02-2021). Beknopte natuurtoets Raadhuisstraat 52 Oosthuizen.

² BIJ12 (2017b). Kennisdocument huismus *Passer domesticus*, versie 1.0

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de huismusinventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
01-04-2021	08:15 – 09:15 uur	07:14 uur	Licht bewolkt, droog, wind 2 Bft	7 °C
14-05-2021	07:45 – 08:45 uur	05:45 uur	Bewolkt, droog, wind 3 Bft	10 °C

RESULTATEN

Tijdens beide rondes op 1 april en 14 mei is bij de woning een huismus waargenomen die nestindicerend gedrag vertoonde. Eén mannetje huismus is roepend waargenomen in de goot van de woning binnen het plangebied. Buiten het plangebied is één roepende huismus waargenomen bij de woning aan de Raadhuisstraat 49. Verder zijn huismussen waargenomen in de woningen tegenover het plangebied (Raadhuisstraat 46 t/m 50). Ook is een grote groep huismussen gezien in de rijtjeswoningen aan de Bredehoff ten noordoosten van het plangebied.

Naast huismussen zijn in woningen aan de Raadhuisstraat, buiten het plangebied, enkele broedgevalen van spreeuw waargenomen. Tijdens beide rondes is een broedpaar van kauw geconstateerd in de goot van de woning binnen het plangebied.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR HUISMUS

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied één jaarrond beschermd huismusnest aanwezig is. Verder zal het plangebied een klein onderdeel van het foerageergebied van de huismussen vormen die in en buiten het plangebied broeden. In de omgeving is in ruime mate foerageergebied beschikbaar, waardoor het plangebied geen essentieel onderdeel zal vormen van het foerageergebied van huismus.

Nader onderzoek gierzwaluw

METHODE

Het onderzoek naar gierzwaluw is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017b)³. Ten behoeve van de gierzwaluwinventarisaties is het plangebied en de omgeving op de avonden van 7 juni, 24 juni en 9 juli 2021 onderzocht op de aanwezigheid van gierzwaluwen. Het onderzoek is gezien de grootte van het plangebied uitgevoerd door twee personen (ecoloog, broedvogelkundige). De omstandigheden tijdens de inventarisaties worden weergegeven in tabel 2.

³ Bij12 (2017c). Kennisdocument gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de gierzwaluwinventarisaties. (^a in combinatie met vleermuisinventarisaties).

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
07-06-2021 ^a	21:00 – 22:30 uur	22:00 uur	Helder, droog, 2-3 Bft	20°C
24-06-2021	21:00 – 22:30 uur	22:08 uur	Licht bewolkt, droog, 1-2 Bft	15°C
09-07-2021 ^a	21:00 – 22:30 uur	22:02 uur	Helder, droog, 0-1 Bft	18°C

RESULTATEN

Rondom de woning in het plangebied is veel activiteit van gierzwaluwen waargenomen tijdens de inventarisaties. Tijdens de drie inventarisaties zijn meerdere langs gierende groepjes en in- en uitvliegende vogels waargenomen. Deze dieren zijn tot ruim een half uur na zonsondergang nog actief. Er waren vrijwel continu 16-22 gierzwaluwen in vlucht boven het pand aanwezig. Dit waren foeragerende dieren die verder geen binding vertoonden met de woning. Tijdens de eerste ronde op 7 juni zijn minimaal 12 nestlocaties waargenomen. Tijdens de volgende rondes op 24 juni en 9 juli zijn respectievelijk op 16 en 19 plaatsen invliegende gierzwaluwen in de woning waargenomen. De invlieglocaties waren verdeeld over alle zijdes van het pand aanwezig.

Het is goed mogelijk dat tijdens de laatste veldronde voor een deel jonge vogels in- en uitvlogen. Daarom lijkt een totaal aantal van 16 nestlocaties (op basis van de veldronde op 24 juni) meer reëel. Daarbij zit de gehele populatie in het betreffende woonhuis en zijn er geen waarnemingen gedaan van invliegende gierzwaluwen in omliggende panden. Ze vliegen nagenoeg allemaal onder de onderste rij dakpannen net boven de goot in of uit.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR GIERZWALUW

Uit de drie veldbezoeken voor gierzwaluw komt naar voren dat 16 jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn. Verder foerageerden enkele dieren boven het plangebied. Gierzwaluwen hebben echter zeer grote foerageergebieden, waardoor het plangebied hooguit een zeer klein onderdeel vormt van het foerageergebied van gierzwaluw. Daarom zal geen sprake zijn van essentieel foerageergebied.

Nader onderzoek vleermuizen

METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021⁴. Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit vier of vijf inventarisaties (vijf als bebouwing toegankelijk is voor laatvlieger) die verspreid over de periode half mei

⁴ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. In voorliggende situatie zijn in de periode half mei - half juli 2021 drie inventarisaties uitgevoerd (twee avondbezoeken en één ochtendbezoek) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. In de periode half augustus - begin oktober 2021 zijn twee inventarisaties (avondbezoeken) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. Het onderzoek is gezien de grootte en onoverzichtelijkheid van de locatie uitgevoerd door twee onderzoekers per inventarisatie. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x of Batlogger M2 batdetectoren. Met een Edirrol R 09-RH zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ -ondergang	Weer	Temperatuur
07-06-2021	21:00 – 24:00 uur	22:00 uur	Helder, droog, wind 2-3 Bft	20 °C
09-07-2021	21:00 – 24:00 uur	22:02 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	18 °C
12-07-2021	03:30 – 05:30 uur	05:32 uur	Bewolkt, droog, wind 1-2 Bft	14 °C
24-08-2021	21:15 – 23:45 uur	20:46 uur	Helder, droog, wind 2-3 Bft	17 °C
16-09-2021	23:00 – 01:00 uur	19:53 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	14 °C

INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

7 juni 2021

Tijdens het eerste bezoek is de eerste gewone dwergvleermuis om 22:34 uur passerend langs de woning waargenomen. Dit dier vloog vanuit het zuiden richting het noordwesten. Vanuit het zuiden vloog vervolgens een laatvlieger boven het plangebied. Rond 23:00 uur vlogen enkele (2-3) gewone dwergvleermuizen vanuit het noordwesten en passeerden de woning aan de westzijde en bleven enige tijd boven de tuin en langs de bosrand aan de zuidzijde van de woning foerageren. Naast een enkele kort foeragerende gewone dwergvleermuis, zijn in het bosje ten zuiden van de woning geen foeragerende vleermuizen waargenomen. Boven het water aan de zuidwestzijde van de planlocatie zijn, naast enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen, geen andere soorten waargenomen.

9 juli 2021

Tijdens het tweede avondbezoek op 9 juli vlogen om 23:35 uur twee gewone dwergvleermuizen uit de woning en de naastgelegen schuur. In de schuur ten oosten van de woning, ter hoogte van de tweede schoorsteen vloog de eerste vleermuis uit van achter de dakgoot. Aan de westzijde van de woning vloog halverwege het gebouw, nabij de aanbouw, een gewone dwergvleermuis uit. Eén van deze gewone dwergvleermuizen bleef gedurende het bezoek aan de zuidzijde van de woning foerageren.

Rond 23:40 uur vlogen twee laatvliegers langs, maar deze dieren toonden geen binding met de woning.

12 juli 2021

Tijdens de ochtendronde op 12 juli waren aan de zuidzijde van de woning drie á vier foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig en deze foerageerden zo nu en dan ook in de open ruimte in het bosgebiedje. Aan de watergang is weinig activiteit van vleermuizen waargenomen.

Om circa 04:10 uur passeerde een groepje vleermuizen de zuidzijde van de woning. Het ging om circa drie watervleermuizen. Gezien de korte duur van de waarneming en het slechte zicht (ruim voor zonsopgang), kon de richting en activiteit van de dieren niet nader worden bepaald.

Grote groepen zwermende en/of invliegende vleermuizen die duiden op een kraamverblijfplaats, zijn niet waargenomen.

INVENTARISATIE PAARPERIODE

24 augustus 2021

Tijdens het bezoek op 24 augustus zijn geen uitvliegende vleermuizen bij de woning in het plangebied waargenomen. Kort na zonsondergang waren twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig aan de zuidzijde van de woning. Zo nu en dan was rond de woning een werfroep van gewone dwergvleermuis te horen en deze namen gedurende de avond toe. Waarschijnlijk is in de directe omgeving van het plangebied een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig, maar de exacte locatie kon niet worden gevonden.

Circa een uur na zonsondergang, rond 21:40 uur, passeerde een watervleermuis de woning aan de zuidzijde. Verder is kort een waarneming gedaan van een gewone grootoorvleermuis.

Rond 23:00 uur waren kort enkele foeragerende laatvliegers aan de westzijde van de woning aanwezig en deze vlogen in oostelijke richting weg. Ook was zo nu en dan een ruige dwergvleermuis aanwezig die kort in vlucht een werfroep liet horen. Verder passeerde een enkele meervleermuis het plangebied.

16 september 2021

Rond middernacht was een enkele gewone dwergvleermuis met werfroep aanwezig in de achtertuin van de woning. Het dier was vrijwel continu aanwezig en veelal actief aan de zuidwestzijde van de woning.

In het bosgebied was tijdens de inventarisatie weinig vleermuisactiviteit, op een zo nu en dan kort foeragerende gewone dwergvleermuis na. Verder waren rond de watergang en de kerk bij het Regthuisspad foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig. Langs de brede watergang aan het Ker-

kepad was ook een gewone dwergvleermuis met werfroep aanwezig en heeft vermoedelijk een paarverblijfplaats in één van de woningen aan het Kerkepad.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Uit de veldbezoeken komt naar voren dat één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de woning aanwezig is. Verder foerageerden regelmatig vleermuizen rondom het gebouw. In de omgeving is echter in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig, zodat geen sprake zal zijn van essentieel foerageergebied. Van overige vleermuissoorten zijn alleen individuen waargenomen die langs vlogen of die kort foerageerden. Deze soorten toonden geen duidelijke binding met het plangebied, zodat ook voor deze soorten geen sprake zal zijn van essentieel foerageergebied binnen het plangebied.

Nader onderzoek ransuil en boomvalk

METHODE

Voor de ransuil en boomvalk is geen kennisdocument of ander protocol met telrichtlijnen aanwezig. Het onderzoek naar ransuil en boomvalk is daarom uitgevoerd op basis van de telrichtlijnen van SOVON⁵ die ook worden gebruikt voor broedvogelinventarisaties (BMP-tellingen). De datumgrenzen voor het aantonen van een broedgeval van ransuil liggen hierbij tussen 20 februari en 20 juli. Tijdens minimaal twee avondbezoeken in deze periode, is gekeken of ransuil broedt in het plangebied. De datumgrenzen voor het aantonen van een broedgeval van boomvalk liggen tussen 1 mei en 31 augustus. Tijdens vier avondbezoeken tussen begin april en begin september, is gekeken of boomvalk in het plangebied broedt. Verder is het nest voorafgaand aan de rondes voor het vleermuis- en gierzwaluwonderzoek onderzocht op de aanwezigheid van ransuil en boomvalk. Tijdens de veldbezoeken is in de avondschemer geluisterd naar balts, zang en naar het geluid van bedelende jongen. Ook is bij de boom met het nest gezocht naar braakballen en andere sporen die duiden op de aanwezigheid van ransuil of boomvalk.

Het onderzoek is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogeldeskundige). De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken worden weergegeven in tabel 4.

⁵ Telrichtlijnen ransuil: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7670>

Telrichtlijnen boomvalk: <https://stats.sovon.nl/stats/soort/3100>

Tabel 4. Omstandigheden tijdens de ransuil- en boomvalkinventarisaties. ^a in combinatie met vleermuisinventarisaties en ^b in combinatie met gierzwaluwinventarisatie).

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
27-03-2021	19:30 – 20:30 uur	19:06 uur	Bewolkt, droog, wind 2 Bft	7 °C
07-06-2021 ^a	21:00 – 24:00 uur	22:00 uur	Helder, droog, wind 2-3 Bft	20 °C
24-06-2021 ^b	21:00 – 22:30 uur	22:08 uur	Licht bewolkt, droog, 1-2 Bft	15 °C
09-07-2021 ^a	21:00 – 24:00 uur	22:02 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	18 °C
24-08-2021	20:15 – 21:15 uur	20:46 uur	Helder, droog, wind 2 Bft	17 °C

RESULTATEN

Tijdens het onderzoek zijn op of onder het nest geen roofvogels of uilen, dan wel sporen aangetroffen die wijzen op een vaste rust- en verblijfplaats van ransuil of boomvalk.

Tijdens de ochtendronde op 1 april 2021 is op het nest een broedpaar ekster waargenomen. Tijdens de inventarisatieronde voor ransuil op 27 maart 2021 is gelet op de baltsroep van mannetjes, maar deze is niet gehoord. Verder is er tijdens de overige vleermuis- en gierzwaluwrondes in het voorjaar gelet op de eventuele aanwezigheid van boomvalken en ransuilen en met name later in het seizoen is gelet op de bedelroep van jonge ransuilen. Tijdens deze inventarisatierondes is geen aanwezigheid van ransuil of boomvalk op of rond het nest vastgesteld. Er is wel een slaapplek van houtduif in het bosje aanwezig.

Nader onderzoek kleine marterachtigen

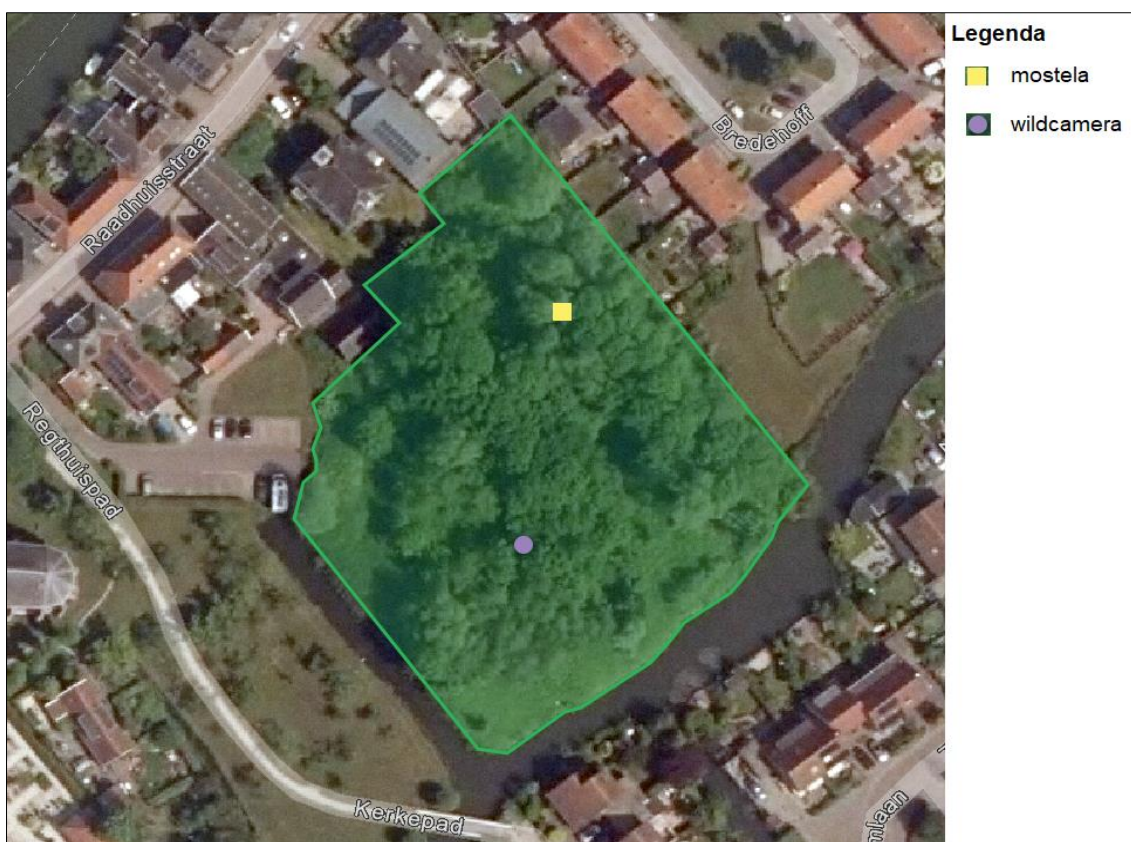
ONDERZOEKSMETHODE

Kleine marterachtigen zijn lastig te inventariseren. Met behulp van cameravallen is conform de handreiking wezel, hermelijn en bunzing (Provincie Noord-Holland) onderzoek verricht naar het voorkomen van deze soorten. Het bosje waar het onderzoek is uitgevoerd, is circa 0,5 hectare groot. Conform de handreiking zijn 4 cameravallen per hectare ingezet gedurende een periode van tenminste vier weken. Op het terrein achter de woning zijn daarom een cameraval en mostela geplaatst in de periode tussen 7 juni en 5 juli 2021 (figuur 1). Bij de camera's is een lokstof (ei en/of visolie) aangebracht om de trefkans van kleine marterachtigen te vergroten. Tijdens deze veldbezoeken is in het plangebied ook gezocht naar sporen (uitwerpselen en prenten).

RESULTATEN KLEINE MARTERACHTIGEN ONDERZOEK

Tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn geen wezel, hermelijn of bunzing waargenomen in het plangebied. Ook zijn tijdens de bezoeken geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soorten. In de mostela zijn vooral slakken en insecten geconstateerd.

Op de beelden van de losse wildcamera zijn veel katten en regelmatig een egel te zien (foto 1). Verder zijn veel vogels zoals holenduif, houtduif, heggenmus, merel en gaai (foto 2) vastgelegd op camera.

Figuur 1. Locaties van de mostela (geel) en wildcamera (paars) in het plangebied.

Foto's 1 en 2. Camerabeelden met foto's van egel (links) en gaaie (rechts).

Conclusie

Als gevolg van de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van nieuwe woningen aan de Raadhuisstraat 52 in Oosthuizen, worden 16 jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw, één jaarrond beschermde nestplaats van huismus, één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vernietigd. Hiervoor is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Verder gaan geen jaarrond beschermde nesten van ransuil en/of boomvalk of leefgebied van kleine marterachtigen verloren als gevolg van de kap van het bosje.

Wel moet buiten het broedseizoen van algemene vogelsoorten worden gewerkt.